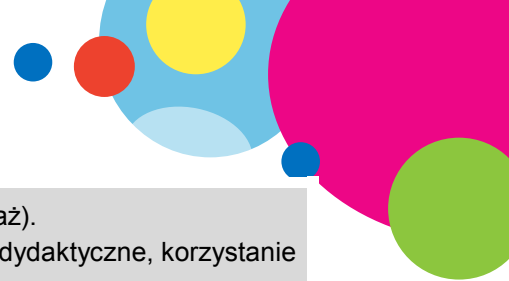

Scenariusz zajęć dla uczniów klasy II (I etap edukacyjny)

Temat	A to ci dopiero! Dlaczego niektóre rzeczy wydają się nam straszne? Zwróć uwagę na to, że strach ma wielkie oczy!
Cele	Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtuje w sobie postawy prospołeczne rozumiane jako dbanie o innych i o siebie. (5.1) 2. Utrwala pisownię wielkich liter w tytułach książek. (1.3f) 3. Rozwija wyobraźnię plastyczną poprzez projektowanie i wykonanie zakładki do książki: „Duszek Śmiechuszek”. (4.2b) 4. Formułuje wnioski z odniesieniem do własnych doświadczeń. (1.3c) 5. Doskonali umiejętność czytania ze zrozumieniem. (1.1b) 6. Kształtuje wrażliwość i pamięć słuchową oraz umiejętność uważnego słuchania. (1.1a) 7. Doskonali umiejętność przeliczania zbiorów w zakresie 20. (7.4) 8. Wie, że warto być odważnym. (5.1) 9. Wie jak rozpoznać uczucia lęku i odwagi. (5.1)
Wykaz nabywanych umiejętności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie i nazywanie własnych uczuć i uczuć drugiej osoby, kontrolowanie ich i wyrażanie w odpowiedni sposób. 2. Umiejętne radzenie sobie ze strachem w codziennym życiu. 3. Utrwalenie pisowni wielkich liter w tytułach książek. 4. Ćwiczenia umiejętności wodzenia oczami za ruchomym punktem dla zmniejszenia poziomu stresu, rozluźnienia mięśni gałek ocznych, prawidłowego przekraczania linii środkowej ciała i przeciwstawiania ruchu gałek ocznych od ruchów głowy. 5. Rozwijanie wyobraźni plastycznej poprzez projektowanie i wykonanie zakładki do książki: „Duszek Śmiechuszek”. 6. Umiejętność reagowania na sygnał dźwiękowy w zabawie integrującej grupę. 7. Ćwiczenie płynności kontroli ruchowej przy wykonywaniu precyzyjnych ruchów podczas wykonywania pracy plastycznej. 8. Formułowanie wniosków z odniesieniem do własnych doświadczeń. 9. Doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem. 10. Kształtowanie wrażliwości i pamięci słuchowej oraz umiejętności uważnego słuchania. 11. Pokonywanie własnych barier rozwojowych poprzez aktywny udział w zadaniach dostosowanych do możliwości ucznia. 12. Integracja zespołu klasowego.

Metody	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podające (pogadanka, wyjaśnianie, instruktaż). 2. Metoda ćwiczeń praktycznych (gry i zabawy dydaktyczne, korzystanie z różnych źródeł informacji). 3. Ekspozycyjne (pokaz czynności, programów komputerowych, wykonanych przez uczniów prac). 4. Metoda problemowa (samodzielne dochodzenie do wiedzy).
Formy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca z całą grupą. 2. Praca dzieci w grupach. 3. Praca indywidualna.
Środki dydaktyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Ekran interaktywny pt. „Historyjka obrazkowa”.</u> 2. <u>Ekran interaktywny pt. „Strach ma wielkie oczy”.</u> 3. Karty uczuć. 4. Kolorowe kartony, skrawki tiulu lub firanki, cekiny, wstążeczki na wykonanie Duszka – zakładki do książki. 5. Książka z bajkami wypożyczona z biblioteki dla każdego dziecka. 6. Płyta CD z muzyką do ćwiczeń rytmiczno-ruchowych oraz do ćwiczenia relaksacyjnego. 7. <u>Karty pracy:</u> <u>„Historyjka obrazkowa”.</u> <u>„Zadanie domowe”.</u> <u>„Zadanie domowe – kolorowe sylaby”.</u> 8. <u>Ćwiczenia interaktywne:</u> <u>„Duszek w Krainie Strachu i Odwagi – tworzenie tytułu książki”.</u> <u>„Duszek w Krainie Strachu i Odwagi – tworzenie zbiorów”.</u> <u>„Liczenie wielkich liter”.</u> <u>„Pisanie z pamięci”.</u>
Proponowany czas zajęć	180 minut

Opis sposobu realizacji	Indywidualizacja nauczania uwzględniająca specjalne potrzeby edukacyjne
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabawa integrująca grupę. Każde dziecko trzyma w dłoni kartę uczuć (rysunek mimiki twarzy z wyrazem oznaczającym przedstawione uczucie). Dzieci chodzą swobodnie po sali. Na sygnał klaśnięcia uczniowie spontanicznie tworzą pary i pokazują sobie kartkę, wypowiadając jednocześnie	<p>Nauczyciel pomaga dzieciom mającym problemy z odczytaniem rysunku oznaczającego rodzaj uczucia. Zwraca też uwagę na dzieci nieśmiałe, które należy zachęcić do włączenia się wspólnej</p>

nazwę uczucia. Jeżeli spotkają się te same karty, dzieci zastygają w ruchu, pokazując mimiką twarzy dany rodzaj uczucia. W zestawie najwięcej jest kart z uczuciami strachu i odwagi.

- Ekran interaktywny i karta pracy pt. „Historyjka obrazkowa”.
Rozmowa kierowana. Nauczyciel prezentuje przeklikiwany pokaz slajdów z historyjką obrazkową. Dzieci oglądają ilustracje i opowiadają, co się dzieje na ekranie.
Następnie uczniowie otrzymują wydrukowaną wersję karty pracy z historyjką. Ich zadaniem jest wycięcie 4 kart i ułożenie z nich opowiadania.
Po samodzielnym ułożeniu historyjki wybrane dziecko opowiada jej treść.
W podsumowaniu nauczyciel stwierdza, że czasami strach ma wielkie oczy, ale też niekiedy bywa zabawny. Następnie zaprasza dzieci do zapoznania się z treścią drugiego opowiadania.
- Ekran interaktywny pt. „Strach ma wielkie oczy”.
Dzieci oglądają pokaz slajdów i poznają treść opowiadania pt. „Strach ma wielkie oczy”:

Strach ma wielkie oczy

- Moniko, spóźniłaś się na lekcje, co się stało?
- zapytała pani wystraszoną dziewczynkę, która wbiegła do klasy zdyszana, jakby goniło ją tysiąc potworów.
- Bo... wystraszyłam się psa... Był taki duży... i warczał na mnie... – zaczęła zacinając się i nie skończyła, bo w tym momencie poderwała się na równe nogi Oliwia z pierwszej ławki i mało skromnie wtrąciła:
– Boisz się psów? Nie bój się! Musisz być odważna! Ja jestem bardzo odważna i radzę ci, nie pękaj, gdy napotkasz na swojej drodze psa. Pies wyczuwa strach, dlatego robi się groźny!
- A ja się boję duchów. Kiedyś byliśmy na wycieczce w zamku i wydawało mi się, że straszły tam duchy!
- powiedziała Lidka z przejęciem.
Jak można było się spodziewać, w tej samej chwili prawie wszystkie dzieci w klasie opowiedziały o swoich straszkach, strachach i straszylkach.
- Ja się boję potworów z książek, które ostatnio

zabawy.

Nauczyciel przypomina dzieciom, które wykazują niski poziom rozwoju manualnego o prawidłowym chwycie nożyczek i trzymaniu kartki w drugiej ręce. Dzieciom, które mają problem z myśleniem przyczynowo-skutkowym nauczyciel pomaga w prawidłowym ułożeniu obrazków.

Nauczyciel, tworząc atmosferę zaciekawienia, przekazuje szeptem każdemu dziecku ze słabą koncentracją uwagi zadanie: „Posłuchaj uważnie opowiadania, a potem odpowiesz mi, czego dzieci się bały?”.

Należy zwrócić uwagę na dzieci, które posiadają słabsze kompetencje w zakresie rozwoju emocjonalnego i zaobserwować, jak reagują na przedstawione sytuacje (czy są zaniepokojone, wycofane itp.).

Uczniom z trudnościami słuchowymi (obniżona percepcja słuchowa, niedosłuch) lub z problemami w skupieniu się można wręczyć wydrukowaną transkrypcję narracji animacji lub filmu, tak aby w trakcie wyświetlania materiału mogli

czytałem!

- A ja smoków z moich bajek!
- Ja się boję dentysty!
- Ja ciemności!
- Ja słyszałem, że strach ma wielkie oczy!
- A ja tam niczego się nie boję – nagle pojawił się głos znikąd.
- Kto to powiedział? – odezwał się ściszym głosem pełnym strachu Patryk.
- Pewnie to jakiś duszek. To jest możliwe... – wtrąciła pani lekko się uśmiechając i położyła palec na usta, prosząc o ciszę i skupienie uwagi.
- Widzę, że strachu w klasie jest co niemiara
- podsumowała pani i kontynuowała:
- Życie bez strachu nie jest możliwe. Wbrew pozorom uczucie strachu jest nam bardzo potrzebne – podkreśliła stanowczym głosem pani.
- Strach pomaga nam chronić się przed zagrożeniem. Gdyby ktoś nie znał tego uczucia, to na przykład przeszedłby przez jezdnię, nie bacząc na nadjeżdżający samochód, albo zjechał z górki na rowerze prosto na ruchliwą ulicę, albo oparł się o gorący piekarnik, albo podszedł do warczącego psa i naraził się na niebezpieczeństwo.
- W tym momencie pani spojrzała na Monikę i dodała troskliwym głosem:
- Moniczko, dobrze, że strach nie pozwolił ci podejść do nieznanego psa. Jak sama widzisz, strach jest twoim przyjacielem.
- A teraz... – zaczęła pani tajemniczo – przedstawiam wam wesołego Duszka Śmiechuszka – klasową maskotkę. Nasz duszek, gdy będzie taka potrzeba, rozśmieszy nas do łez, bo... śmiech jest świetną obroną przed strachem i dodaje odwagi!
- A to ci dopiero!

4. Rozmowa na temat opowiadania.

Nauczyciel sprawdza stopień rozumienia zaprezentowanego tekstu.

Dzieci odpowiadają na pytania:

- Dlaczego strach może zostać naszym przyjacielem?
- Dlaczego słuchanie bajek może pomóc wtedy, gdy się czegoś boimy?
- Jakie macie własne sposoby na to, aby się nie bać?

w razie potrzeby jednocześnie śledzić tekst. Jeśli nauczyciel uzna to za zasadne, materiał można wyświetlić dwukrotnie.

Nauczyciel aktywizuje dzieci nieśmiałe, załężnione i takie, którym uczucie strachu jest bliskie. Zachęca je do wypowiedzi wielozdaniowych oraz do refleksji.

5. Zabawa rytmiczno-ruchowa „Strachy”.
Dzieci wchodzą w rolę różnych strachów. Snują się po sali w rytm głośnej, smętnej muzyki. Gdy następuje przerwa w muzyce, strachy chowają się pod ławki. Tam muszą wytrwać około 10 sekund. Kiedy usłyszą cichą muzykę, powoli wynurzają się spod ławek, podchodzą w zwolnionym tempie w wyznaczone miejsce i na wyraźny sygnał nauczyciela: „Straszmy!” – krzyczą głośno – „Uuuu!!!”, strasząc się nawzajem. Zabawę należy powtórzyć przynajmniej dwukrotnie.

6. Praca plastyczna „Wykonaj Duszka Śmiechuszką”.
Dzieci wykonują Duszka – zakładkę do książki wg własnego pomysłu. Używają zgromadzonych materiałów: kolorowych kartonów, skrawków tiulu lub firanek, cekinów, wstążeczek.
Po wykonaniu pracy:
– dzieci swobodnie wypowiadają się na temat: „Co potrafi mój Duszek Śmiechuszek?”, „Co będzie robił w książce z bajkami?”;
– nauczyciel kieruje rozmową na temat poszanowania każdej książki oraz roli bajki w oswojeniu uczucia strachu;
– dzieci wkładają swoje Duszki – zakładki do wypożyczonej książki z bajkami,
– nauczyciel zwraca uwagę dzieci na zastosowanie wielkiej litery w tytule książki.

7. Ćwiczenia interaktywne: „Duszek w Krainie Strachu i Odwagi – tworzenie tytułu książki” oraz „Duszek w Krainie Strachu i Odwagi – tworzenie zbiorów”,
Nauczyciel proponuje dzieciom wykonanie dwóch ćwiczeń interaktywnych. Uczniowie wykonują zadania polegające na tworzeniu tytułów bajek z rozsypanych wyrazów oraz zbiorów „strasznych” i „odważnych” liter i cyfr.

8. Ćwiczenia interaktywne „Liczenie wielkich liter” i „Pisanie z pamięci”.
Dzieci wykonują dwa ćwiczenia interaktywne polegające na liczeniu wielkich liter oraz na doskonaleniu umiejętności czytania i pisania.
Przed czytaniem, uczniowie wykonują ćwiczenia oczu:
– zginają przed sobą zgiętą w łokciu rękę dominującą;
– ustawiają kciuk na wysokości oczu;

Nauczyciel zwraca uwagę na umiejętność wyhamowania ruchu przez dzieci nadpobudliwe oraz ich prawidłową reakcję na polecenia.

Nauczyciel zwraca uwagę na dzieci o słabym planowaniu motorycznym oraz na uczniów mniej sprawnych manualnie:– określa, jaki jest stopień płynności ich kontroli ruchowej przy wykonywaniu precyzyjnych ruchów i podczas pracy. Należy je wspierać konkretnymi instrukcjami, aby umiały wykonać kolejną czynność manualną.

Dzieciom mającym problem z orientacją na płaszczyźnie nauczyciel proponuje, aby używały do zadania z liczeniem liter wskaźnika (ołówka lub palca ręki dominującej).
Pomoże im to w odnalezieniu i w policzeniu odpowiednich

- wodzą wzrokiem za poziomo poruszającym się kciukiem.

9. Ćwiczenie relaksacyjne „Czarodziejska książka”.
Dzieci leżą na podłodze z książkami na brzuchu.
W tle słychać spokojną muzykę. Zadaniem uczniów jest spokojne oddychanie w taki sposób, aby na wdechu poruszył się brzuch a na nim czarodziejska książka.
Należy zwrócić uwagę na prawidłowy tor oddechu:
wdech nosem – pracuje przepona, brzuch unosi się do góry – wydech ustami – brzuch opada.

10. Podsumowanie zajęć oraz samoocena.

Nauczyciel pyta dzieci:

- Czego nauczyłeś się/nauczyłaś się na dzisiejszych zajęciach?
- Co było dla ciebie zaskakujące?
- Co było łatwe, a co trudne?
- Co można zrobić, kiedy strach staje na naszej drodze?
- Jak oceniasz swój wysiłek włożony w wykonaną pracę?

Nauczyciel nagradza dzieci (dziecko wkleja na dyplomie naklejkę motywacyjną).

11. Karta pracy „Zadanie domowe”.

Dzieci otrzymują kartę pracy z pracą domową.

Ich zadaniem jest :

- Przeczytanie przy pomocy wskaźnika fragmentu opowiadania.
- Podkreślenie pierwszego zdania i przepisanie go do liniatury.
- Zilustrowanie drugiego zdania tekstu według własnego pomysłu.

elementów na ekranie.

Zaproponowane ćwiczenie oczu (wodzenie wzrokiem za kciukiem) ma na celu zmniejszenia poziomu stresu, rozluźnienie mięśni gałek ocznych oraz ćwiczenie przekraczania linii środkowej ciała i przeciwstawienie ruchu gałek ocznych od ruchów głowy.

Nauczyciel kontroluje wykonanie ćwiczenia przez dzieci nieśmiałe, wycofane, załknione. To ćwiczenie znakomicie uwalnia nagromadzone napięcie emocjonalne.

Nauczyciel podkreśla wysiłek włożony w pracę przez dzieci z różnymi dysfunkcjami.

Dzieci z różnymi dysfunkcjami otrzymują dodatkowe polecenie, aby w domu, przed wypełnieniem kart pracy, wykonały następujące, zróżnicowane ćwiczenia:

1. Dzieci wykazujące niski poziom graficzny pisma: wykonanie masażyków rąk.
2. Dzieci słabo czytające z obniżoną percepcją wzrokową oraz te, które wykazują duży poziom stresu przed czytaniem:

ćwiczenia oczu.
Dodatkowo dostają one wersję karty pracy z sylabami zaznaczonymi w dwóch kolorach (karta pracy pt. „Zadanie domowe – kolorowe sylaby”).

Uwagi o realizacji tematu

Ważnym, a może nawet najważniejszym zadaniem nauczyciela jest nauczenie dziecka rozpoznawania i nazywania własnych uczuć oraz uczuć drugiej osoby, a także kontrolowania i wyrażania ich w odpowiedni sposób. Warto pamiętać, że tłumione uczucia powodują duże napięcie i mogą w niespodziewanym momencie uwalniać się w postaci agresji słownej lub fizycznej, ucieczki w świat fantazji, wycofania emocjonalnego, pobudzenia ruchowego czy objawów psychosomatycznych. Częsta rozmowa z dzieckiem na temat przeżyć, podawanie dobrych przykładów oraz pozwolenie mu na samodzielne doświadczanie rozmaitych uczuć mogą okazać się znakomitym sposobem na prawidłowy rozwój emocjonalny i lepsze porozumiewanie się z dzieckiem.

Warto zastosować

Strach jest uczuciem ważnym i często towarzyszy dziecku, zmieniając swoje nasilenie od niewielkiego do dużego, a czasami wręcz przytłaczającego, przybierającego formę lęku.

Strach ostrzega przed niebezpieczeństwem i tę ważną myśl warto przekazać uczniom w zrozumiały dla nich sposób. Z pewnością warto wykorzystać do tego celu bajkę, która przez swoją formę pozwala dziecku pojąć, że strach to przyjaciel, który chroni nas przed zrobieniem czegoś nierozsądnego czy niebezpiecznego.

Jak przezwyciężać strach i uczyć dziecko odwagi? Oto sposoby na radzenie sobie z tym zadaniem:

- Oswajanie strachu i próba zaprzyjaźnienia się z nim, czyli uświadamianie sobie za każdym razem, dlaczego strach się pojawił i znalezienie sposobu na uwolnienie napięcia emocjonalnego (zmniejszenie go lub wyeliminowanie).
- Nazwanie swojego strachu oraz określenie przyczyny jego pojawienia się, np. podczas indywidualnej rozmowy z dzieckiem możemy je zapytać: „Widzę, że się czegoś boisz. Czy chcesz opowiedzieć o swoim strachu?”
- Stosowanie zasady: „Śmiech jest obroną przed strachami”.
- Czytanie bajek, które dobrze się kończą, uwalniają napięcie i uczą dziecko radzenia sobie z uczuciem strachu.
- Rysowanie swojego strachu, a następnie znalezienie sposobu na zmniejszenie go (rysujemy najpierw ogromny strach, a potem mniejszy i malutki).
- Narysowanie odwagi, opowiedzenie o niej i powieszenie rysunku w widocznym miejscu.
- Przeczytanie „strasznych” głosem fragmentu wybranego tekstu, np. bajki, opowiadania, a potem powtórzenie go głosem radosnym i „odważnym”.

Edukacja wczesnoszkolna, poziom edukacyjny I, klasa II
**A to ci dopiero! Dlaczego niektóre rzeczy wydają się nam straszne?
Zwróć uwagę na to, że strach ma wielkie oczy!**

- Narysowanie strachu „straszonymi” kolorami kredek, a następnie zamienienie go na rysunek odwagi wykonany „odważnymi” kolorami.
- Wykonanie 5 rysunków tego, czego boją się dorośli oraz 5 rysunków tego, czego boją się dzieci i rozmowa na ten temat.
- Wykonanie „Albumu odważnych sytuacji” i zapisanie lub narysowanie w nim sytuacji z codziennego życia.
- Wymyślanie na bieżąco i omawianie sposobów na pokonanie „strachów” (np. wtedy, gdy boimy się ciemności, potwornych snów, oczekiwania na nowe nieznane sytuacje, występów na scenie, pisania sprawdzianów, negatywnych bohaterów po obejrzeniu filmu czy przeczytaniu książki).
- Nauczenie się rozpoznawania dwóch rodzajów strachów i rysowanie ich na specjalnie do tego przygotowanym arkuszu papieru (1 rodzaj strachu to taki, który może sygnalizować realne zagrożenie; 2 rodzaj to ten, który można szybko pokonać, bo ma tylko „WIELKIE OCZY”).
- Nauczenie się prawidłowego oddychania angażującego przeponę dla uwalniania nagromadzonego napięcia spowodowanego strachem.
- Wykonanie zakładki Duszka Śmiechuszka, która będzie towarzyszyć dziecku podczas czytania.